

Savonlinna

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan puolivuosisiraportti 30.6.2022

Yhteenveto

Keskushallinto, sivistystoimi ja tekninen toimi
Sisäinen tarkastaja Päivi Matilainen, 30.9.2022

SAVONLINNA.FI

Sisällys

1	Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toteuttaminen.....	3
2	KESKUSHALLINTO.....	4
2.1	Yleinen osa.....	4
2.2	Erityinen osa.....	6
2.3	Riskienhallinnan toimenpiteet.....	6
3	SIVISTYSTOIMI.....	7
3.1	Yleinen osa.....	7
3.2	Erityinen osa.....	9
3.3	Riskienhallinnan toimenpiteet.....	9
4	TEKNINEN TOIMIALA.....	10
4.1	Yleinen osa.....	10
4.2	Erityinen osa.....	14
4.3	Riskienhallinnan toimenpiteet.....	14

1 SISÄISEN VALVONNAN JA RISKIENHALLINNAN TOTEUTTAMINEN

Sisäinen valvonta on osa kunnan johtamisjärjestelmää sekä kunnan johdon ja hallinnon työväline, jonka avulla arvioidaan asetettujen tavoitteiden toteutumista, toimintaprosesseja ja riskejä. Valvonnan tarkoituksena on edistää organisaation tehokasta johtamista, riskienhallintaa, toiminnan kehittämistä ja tuloksellisuuden arviointia.

Sisäisen valvonnan tarkoituksena on varmistaa, että kunnan toiminta on taloudellista ja tuloksellista, päätösten perusteena oleva tieto on riittävää ja luotettavaa ja että lain säännöksiä, viranomaisohjeita ja toimielinten päätöksiä noudatetaan ja että omaisuus ja voimavarat turvataan.

Kirjanpitolautakunnan kuntajaoston yleisohje kunnan ja kuntayhtymän tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laadinnasta velvoittaa kaupunginhallituksen tekemään toimintakertomuksessaan selkoa siitä, miten sisäinen valvonta ja siihen liittyvä riskienhallinta on kunnassa järjestetty, onko valvonnassa havaittu puutteita kuluneella tilikaudella ja miten sisäistä valvontaa on tarkoitus kehittää voimassa olevalla taloussuunnittelukaudella. Selonteossa käydään läpi sisäisen valvonnan eri kohdealueet.

Savonlinnan kaupungin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan suunnitelma vuodelle 2022 sisältää keskushallinnon ja toimialojen normaalin valvonnan lisäksi tehtävät toimenpiteet. Yleisessä osassa mainitut kohteet sisältyvät kaikkien toimialojen suunnitelmiin. Lisäksi toimialat laativat oman Erityisen osan ja Riskienhallinnan toimenpiteet omiin suunnitelmiinsa. Toimialasta vastaava toimielin (kaupunginhallitus, lautakunta) hyväksyy sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan suunnitelmansa tammikuun loppuun mennessä.

Sisäisen valvonnan suorittamisesta laaditaan raportti puolivuositain. Raportin tulee olla tiivis selvitys vuosisuunnitelmassa tarkastettavaksi päätetyistä asioista, mahdollisista tarkastushavainnoista (onko niitä ja mitä ne ovat) sekä tarkastushavaintojen perusteella tehdyistä toimenpiteistä.

Sisäisestä valvonnasta laaditut raportit käsitellään puolivuositain lautakunnissa ja kaupunginjohtajan johtoryhmässä ja sisäisestä valvonnasta raportoidaan myös kaupunginhallitukselle. Koko vuoden sisäisen valvonnan raportit käsitellään kaupunginjohtajan johtoryhmässä tammikuussa.

Savonlinnan kaupungin sisäisen valvonnan ohjeet on hyväksytty kaupunginhallituksessa 5.2.2018 § 25.

Vuoden 2022 sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan suunnitelmat on hyväksytty sivistyslautakunnassa 21.1.2022 § 10 ja teknisessä lautakunnassa 25.1.2022 § 19. Kaupunginjohtajan johtoryhmässä ne on käsitelty 7.3.2022 § 44. Kaupunginhallitus on kokouksessaan 14.3.2022 § 91 hyväksynyt keskushallinnon suunnitelman ja merkinnyt tiedoksi toimialojen suunnitelmat.

2 KESKUSHALLINTO

2.1 Yleinen osa

1. Säännösten, määräysten ja päätösten noudattaminen

Vs. hallintojohtaja-kaupunginlakimies on tarkastellut toimialueen viranhaltijoiden päätöksiä. Toimenpiteitä on tarkoitus jatkaa syksyn 2022 aikana.

Elinkeinojohtajan kolme päätöstä yksi yleinen ja kaksi hankintapäätöstä on tehty dynastiassa asianmukaisista ja pantu toimeksi.

Talouspalveluissa alkuvuoden 2022 henkilöresurssipulasta johtuen ei ole ehditty tekemään päätöksentekoprosessin oikeellisuuden eikä määräysten ja päätösten toimeenpanon etenemisen tarkastusta eikä myöskään viranhaltijapäätösten seuranta vaaditulla tavalla.

2. Strategisten, toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutuminen ja varojen käytön valvonta

Ennakoitavissa on, että pysäköinninvalvonnan toimintatuotot jäävät arvioitu pienemmiksi johtuen mm. henkilöstövaihdoksista ja kaupungissa vierailevien matkailijoiden määrästä (Covid-19 tilanne) sekä asiakaslähtöiseen palveluun siirtymisestä.

Henkilöstön vähenemissuunnitelma on toteutunut suunnitellusti hallintopalveluiden osalta.

Elinkeinopalveluiden talous näyttäisi pysyvän raamissa. Lentoliikenteen tuki voi ylittyä. Sopimuksen mukainen kompensatio johtuen polttoaineen hinnan noususta nostaa kokonaiskustannuksia, toisaalta kiitotieremontin aikana on säästetty lentojen määrässä.

Elinkeinopalveluiden henkilöstömäärä nousee kahdella syksyn kaupunginhallituksen päätösten mukaisesti (yrityspalvelupäällikkö ja tapahtumapäällikkö).

Kaupungilla on tehty vuodesta 2013 lähtien talouden sopeuttamista monin tavoin. Talouslukujen näkökulmasta siinä on onnistuttu hyvin, ja kertynyt taseen ylijäämä 31.12.2021 on noin 23 miljoonaa euroa. Tilanne talouspalveluissa on ollut haastava työkuormituksen suhteen parin vuoden ajan. Tämän vuoksi loppukeväästä tultiin tilanteeseen, jossa erityisesti kirjanpitiimin työntekijät olivat hyvin kuormittuneita. Tilanteen helpottamiseksi jouduttiin palkkaamaan määräaikaiseen työsuhteeseen kaupungilta jo eläköitynyt kirjanpitäjä. Täyttöluvan saatuaamme talouspalveluihin käynnistimme rekrytoinnin kirjanpitäjän palkkaamiseksi vakituiseen työsuhteeseen. Prosessi on edennyt siten, että uusi kirjanpitäjä aloittaa työskentelyn lokakuun alussa ensin osa-aikaisena (80%) ja vuoden 2024 alussa kokoaikaisena.

Tuloslaskelman toimintakatteen toteuma 30.6.2022 on -925.853 euroa (42,8 %:a). Se on 156.690 euroa ja 7,2 prosenttia parempi kuin talousarviossa 2022. Toimintatuotot ovat toteutuneet hieman eli 76.219 euroa ja 5,1 prosenttia pienempinä kuin talousarviossa. Toimintakulut yhteensä ovat toteutuneet 6,3 prosenttia alle budjetoidun, mikä on säästöä vuoden puolessa välissä.

3. Kaupunginvaltuuston asettamien toiminnallisten tavoitteiden toteuttaminen ja valtuustoaloitteiden käsittely kuntalain mukaisessa aikataulussa

Hallintopalvelut/kaupunginjohtajan johtoryhmä on ohjeistanut toimialoja valtuustoaloitteiden käsittelystä.

Elinkeinopalveluille kh:n osoittamat valtuustoaloitteet käsitellään elinkeinojaostossa kuntalain mukaisessa aikataulussa.

Toiminnalliset tavoitteet ovat toteutuneet valtaosin Targetorin ja kehityskeskustelujen mukaisesti alkuvuonna 2022 talous- ja henkilöstöpalveluissa. Talouspalvelujen henkilöstöressurssivajaus on jonkin verran vaikuttanut niiden toteutumiseen, mutta sillä ei ole kuitenkaan ollut oleellista vaikutusta. Henkilöstö on venynyt ja erityisesti talouspalveluissa on tehty ylityitä ja liukumatumisaldot ovat monella työntekijällä saldojen sallimilla ylärajoilla (50 tuntia). Henkilöstön sijaisjärjestelmään tulee kiinnittää entistä enemmän huomiota. Sekä talous- että henkilöstöpalveluihin tulee molempiin yhden henkilön lisäys viimeistään vuonna 2023, mikä parantaa sijaisjärjestelmän toteuttamista.

4. Riskienhallinnan järjestäminen

Hallintopalvelujen osalta riskikartoitus on tehty Targetor-järjestelmään ja sinne on raportoitu puolen vuoden tilanne.

Hallintopalvelujen osalta on toimittu ohjeen mukaan ja kiinnitetty huomiota erityisesti kriittisten riskien hallintaan ja huomiointiin.

Vaarallisista tehtävähdistelmistä on talouspalveluissa keskusteltu. Niihin pyritään puuttumaan ja poistamaan tai minimoimaan niitä. Työntekijämäärältään pienissä yhteisöissä kaikkia ei pysty poistamaan, vaan tällöin riskejä pyritään minimoimaan. Talouspalveluiden järjestelmiin liittyviä riskejä on tiedostettu. Heinäkuussa aloittanut uusi talousjohtaja on alkanut viedä eteenpäin talouspalveluiden järjestelmäasioita. Työntekijöiden sijaisjärjestelmän toteutus liittyy myös riskienhallintaan. Työhyvinvointiin ja -suojeluun liittyvät asiat tulisivat olla entistä merkityksellisempiä myös riskienhallinnan näkökulmasta.

5. Omaisuuden hankinnan, luovutuksen ja hoidon valvonta

Hallintopäällikkö on tarkastanut hallintopalveluiden kalustoluettelon toukokuussa 2022.

Talouspalvelut: Kaupungin hankintaohjetta noudatetaan, mikäli sellaisia hankintoja tehdään. Kaupungin omaisuuden hankinnan, luovutuksen ja sen hoidon valvonnan suhteen noudatetaan kaupungin ohjeistusta.

6. Sopimustoiminta

Sopimusmuutosten reaaliaikaisuuden huomiointi Cludiassa toteutuu talousarviovalmistelun yhteydessä (kaupunginjohtajan johtoryhmä 12.9.2022).

Taluspäällikkö on huolehtinut talousjohtajan sijaisena toimiessaan, että talouspalveluiden sopimukset ja muut asiakirjat tulivat Cloudia- ja Dynasty-järjestelmään. Jonkin verran tehtävänä oli myös huolehtia siitä, että edeltäjäni (talousjohtajan) asiakirjat tulivat näihin järjestelmiin.

7. Laskujen oikeellisuuden valvonta

- *laskujen sisällön oikeellisuuden ja hyväksymisprosessin tarkastaminen*

Talouspalvelut: Laskujen oikeellisuuden valvontaan liittyvät asiat, kuten toimivalta, oston tarpeellisuus, määräraha ja tiliöinti ovat olleet tarkastelun kohteena talousjohtajan sijaisena laskuja hyväksyessä. Laskujen hyväksymisprosessissa on tarkistettu laskujen kirjaukset ja kaikki järjestelmästä löytyneet niiden liitteet. Samalla on oston tarpeellisuutta sekä määrärahaa pohdittu. Tuloslaskelman talousarviovertailuraportit ovat seurannan kannalta tärkeitä.

2.2 Erityinen osa

- *päätöksenteossa huomioitava lapsivaikutusten ja yritysvaikutusten arviointi*

Asiasta on ohjeistettu valmistelijoita ja molemmat asiat lisätty päätöspohjiin.

- *viranomaisen asiarekisterin ylläpito*

Päätöksentekoon tulevien asioiden osalta diaaria ylläpidetään Dynasty-asianhallintajärjestelmässä.

- *Elinkeinotoimi: viranhaltijapäätösten ja kokousasioiden toimeenpano*

2.3 Riskienhallinnan toimenpiteet

- *Henkilötiedon käsittelyn riskiarviointi prosesseissa, palveluissa ja hankinnoissa ja niiden muutostilanteissa*

EU:n yleinen tietosuoja-asetuksen mukaan rekisterinpitäjän on arvioitava henkilötietojen käsittelyyn liittyviä riskejä aina ennen kuin se ryhtyy käsittelemään henkilötietoja. Riskianalyysin avulla rekisterinpitäjä tunnistaa jo suunnitteluvaiheessa ne toimenpiteet, joihin sen on ryhdyttävä riskien hallitsemiseksi ja henkilötietojen asianmukaisen käsittelyn turvaamiseksi. Rekisterinpitäjän on varmistettava myös tietosuojaperiaatteiden tehokas toteutuminen suhteessa käsittelyyn liittyvään riskiin. Arviossa on huomioitava henkilötietojen käsittelyn luonne, laajuus, asiayhteys ja tarkoitukset.

Tietosuojavastaava:

Riskianalyysia on toteutettu mm. järjestelmähankinnoissa sekä työllisyyspalveluissa suunniteltaessa palveluja (kuten nuorten kesätyösetelin myöntäminen) ja päivitettyä kuntouttavan työtoiminnan sopimusta palveluntuottajien kanssa. Henkilötiedon käsittelyyn liittyviä riskiarviointeja tulee entisestään tehostaa ja huomioida erityisesti riskit siirrettäessä henkilötietoja EU- ja ETA-alueen ulkopuolelle. Tietosuojavastaava laatii loppuvuoden aikana riskiarviointia koskevan dokumenttipohjan ja järjestää aiheesta koulutusta.

3 SIVISTYSTOIMI

3.1 Yleinen osa

1. Säännösten, määräysten ja päätösten noudattaminen

Sivistystoimenjohtaja valvoo viranhaltijapäätösten oikeellisuutta jokaisen sivistyslautakunnan listajulkaisun yhteydessä erityisesti päätöksen sisällön ja toimivallan suhteen. Säännöksiä, päätöksiä ja määräyksiä on noudatettu. Kaupunginlakimiestä on käytetty apuna lainmukaisuuden tarkistamisessa tarvittaessa.

Valtuusto päättää kaupungin strategiasta, joka toimii ohjeena valmistelussa ja päätöksenteossa. Päätöksissä ja määräyksissä on noudatettu hallintosääntöä ja lainsäädäntöä sekä kaupungin muissa luottamuselimissä hyväksytyt ohjeita ja määräyksiä.

Toimialan tiedonohjaussuunnitelman kuvaukset ovat tarvittavilta osin täydennetty ja niitä päivitetään tarvittaessa. Myös tiedonhallintavastaavat on nimetty. Asiakirjat on tallennettu ohjeistuksen mukaisesti (dynasty, primus). Viranhaltijapäätöksiä on tehty dynastyssä.

Tietopyyntöjen antamisessa on toimittu voimassa olevaa lainsäädäntöä ja ohjeistusta noudattaen. Tarvittaessa on ollut mahdollisuus kouluttautua asiaan liittyen.

Henkilötietoja sisältävien asiakirjojen säilytys ja käsittely on hoidettu rekisterinpitäjän velvollisuuksia noudattaen. Tietosuojasta on tarjottu koulutusta henkilökunnalle. Uudet ohjelmistohankinnat käydään läpi yhdessä tietosuojavastaavan ja it-palveluiden kanssa.

2. Strategisten, toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutuminen ja varojen käytön valvonta

Sivistystoimea koskevat talousarviomuutokset on käsitelty kaupunginvaltuuston kokouksessa 21.2.2022 § 5, 11.4.2022 § 30 ja 13.6.2022 § 46 ja § 49.

Sivistystoimen tulosalueiden talous on toteutunut talousarviossa suunnitellun mukaisesti 30.6.2022 tilanteessa.

Kaupunginvaltuustossa 21.2.2022 § 5 käsitellyt sivistystoimea koskeneet talousarviomuutokset ovat aiheutuneet vapaa-aikapalvelujen nuorisotoimen koulun nuorisotyöntekijä -hankkeen omarahoitusuudesta (7.000 euroa) sekä lakisääteisten perusopetuksen erityisopetuksen pienryhmien perustamisesta: erityisopettajan ja ohjaajan palkkakustannukset (70.000 euroa). Kaupunginvaltuuston kokouksessa 11.4.2022 on päätetty kaupungin kulttuurialan toimijoiden tukemiseen myönnettävästä 50.000 euron määrärahasta.

Kaupunginvaltuustossa 13.6.2022 (§ 49) käsitellyt sivistystoimea koskeneet talousarvionmuutokset ovat aiheutuneet Liikuntatoimen jäähalliin liittyvän vuoden 2022 vastikkeen saattamiseksi sopimuksen mukaiselle tasolle (10.030 euroa) sekä oppivelvollisuuden laajentumisesta aiheutuneeseen lukio-opetuksen opinto-ohjauksen saattamiseksi lain edellyttämälle tasolle (30.000 euroa). Lisäksi 13.6.2022 § 46 on päätetty hanke- ja palvelukoordinaattorin tehtävän perustamisesta ja siihen liittyvästä talousarviomuutoksesta.

3. Kaupunginvaltuuston asettamien tavoitteiden toteuttaminen

o Kaupunginvaltuuston asettamien tavoitteiden toteutuminen on raportoitu erikseen tulosalueittain Targetor Pro -järjestelmään.

4. Riskienhallinnan järjestäminen

Sivistystoimialan vuosittainen riskiarviointi on raportoitu tulosityksiköittäin vakuutusyhtiön toteuttaman excel-mallin mukaisesti 31.3.2022 mennessä Targetor Pro -järjestelmässä olevan riskienhallintatyökalun avulla

Riskienhallintaa tehdään toimintayksiköissä jatkuvasti osana päivittäistä työtä vuosikellon mukaisesti.

Tietosuoja- ja tietoturvan riski- ja poikkeamailmoitusten tekeminen tietoturva@savonlinna.fi-sähköpostiosoitteeseen (tietosuojavastaava ja tietohallintopäällikkö seuraavat).

5. Omaisuuden hankinnan, luovutuksen ja hoidon valvonta

Tarkastelujaksolla 1.1.-30.6.2022 sivistystoimessa on tehty kuusi (6) viranhaltijan hankintapäätöstä: 4 sivistystoimenjohtajan päätöstä ja 2 vapaa-aikapäällikön päätöstä. Sivistyslautakunta päätti seitsemästä (7) hankinnasta, joista kaksi koski aikaisemmin kilpailutettujen hankintojen optiokausien käyttöön ottamista. Lisäksi lautakunta päätti omien hankintavaltuuksiensa delegeoisesta sivistystoimenjohtajalle koulukuljetusten osalta kesäkaudella 17.6.-17.8.2022 jolloin lautakunta ei kokoontunut. Sivistystoimenjohtajan ei tarvinnut kuitenkaan käyttää delegeoituja hankintavaltuuksia tarkastelujakson aikana.

Viranhaltijapäätöksinä tehdyistä hankintapäätöksistä neljä oli alle kansallisen kynnyksarvon (60.000 euroa, alv 0 %) alittavia ns. pienhankintoja, joiden arvo oli 15.000 - 60.000euroa (alv 0 %). Nämä hankinnat oli kilpailutettu kaupungin hankintasäännön mukaisesti pyytämällä kirjallisesti tarjoukset tai käyttämällä kaupungin käytössä olevaa Tarjospalvelut.fi -kanavaa mutta kaikista päätöksistä ei käynyt ilmi, kuinka monelle tarjoajalta tarjouksia oli pyydetty, kun ohjeen mukaan tarjoukset tulee pyytää vähintään kolmelta tarjoajalta. Osasta päätöksistä puuttui myös viittaus hankintasopimuksen solmimiseen, joka hankintaohjeen tulisi mainita.

Pääsääntöisesti voidaan katsoa, että sivistystoimen hankinnoissa on noudatettu kaupungin hankintaohjetta ja kaikki hankintapäätökset on tehty noudattaen Savonlinnan kaupungin hallintosäännön 12 luvun 76 §:n hankintavaltuuksia. Hankintapäätöksien laadintaan tulisi kuitenkin kiinnittää entistä tarkempaa huomiota, jotta kaikki tarvittavat asiat kävisivät niistä ilmi.

6. Sopimustoiminta

Cloudia-järjestelmässä olevien sivistystoimialan sopimuksien tiloja tarkastellaan pitkin vuotta. Sopimusten ajantasaisuutta tarkkaillaan tekemällä järjestelmään automaattinen muistutus tai käyttämällä merkkipaaluja sopimuksen päättymisestä tai muusta mahdollisesta tarpeesta. Raportti sopimuksista otetaan 1-2 kertaa vuodessa. Sopimuksiin, joissa käsitellään henkilötietoja, liitetään tietosuojaliite.

7. Laskujen oikeellisuuden valvonta

Ostolaskujen tarkastelu on tehty käyttäen Savonlinnan kaupungin käytössä olevaa WorkFlow -laskujen kierrätysjärjestelmää. Tarkastelujaksona on ollut aikaväli 1.1.-30.6.2022 ja kohteena on ollut Nojanmaan koulu (kp 3441).

Jaksolla 1.1.-30.6.2022 Nojanmaan koulun osalta on käsitelty 89 ostolaskua ko. järjestelmän kautta. Kaikki tarkastelun kohteena olleet laskut on kohdennettu oikealle kirjauskaudelle.

Käsitellyistä 89 laskusta 31 laskua on koulukuljetuksista aiheutuneita ja nämä laskut on tiliöity logistiikkayksikön toimesta, ja laskut on hyväksynyt keskitetysti sivistystoimenjohtaja. Näin vältetään turhalta laskujen kierrätykseltä eri hyväksyjillä, ja laskut ennättävät näin ajallaan maksuun.

Tarkastelujakson laskuista kuusi (6) laskua (6,74 %) on hyväksytty eräpäivän jälkeen, mistä johtuen laskujen maksatus on viivästynyt. Kaikki Nojanmaan koulun kustannuspaikkaa koskevat laskut ovat olleet hyväksyttävänä ko. toimialan määrärahoista vastaavalla viranhaltijalla tai sivistystoimenjohtajalla, yhtä lukuun ottamatta. Tämänkin laskun on hyväksynyt vahvistetun menettelyn mukaisesti sivistystoimenjohtajan sijaisena tämän loma-aikana toiminut kulttuurijohtaja.

Tarkastelun kohteena olleista laskuista viiden (5) laskun kohdalla tiliöinti ei vastannut laskun sisältöä. Laskujen kirjaustunnisteet ja arvonlisäverokoodit on kuitenkin huolellisesti ja oikeellisesti kirjattu. Tilastoinnin oikeellisuuden kannalta tulisi jatkossakin kiinnittää huomioita laskujen tilointiin.

3.2 Erityinen osa

Oppilas- ja opiskelijahuollon suunnitelmien toteutus

Perusopetuksen ja lukiokoulutuksen oppilas- ja opiskelijahuollon kuntakohtainen suunnitelma on opetussuunnitelmassa. Koulukohtaiset suunnitelmat on sisällytetty lukuvuosisuunnitelmiin. Sivistyslautakunta on kokouksessaan 26.10.2021 § 142 hyväksynyt koulujen lukuvuosisuunnitelmat lv. 2021-2022 ja samalla myös oppilas- ja opiskelijahuollon suunnitelmat kevätlukukauden 2022 osalta.

Suunnitelmat ovat toteutuneet ohjeiden ja säädösten mukaisesti. Koulut ovat arvioineet suunnitelmien toteutumisen lukuvuoden työskentelyn arviointipalavereidensa yhteydessä keväällä 2022. Suunnitelmien toteutumista seurataan kaupunkikohtaisessa oppilas- ja opiskeluhuollon ohjausryhmässä. Kokonaisarvio koulujen oppilashuollon toimintasuunnitelmien raporteista käsitellään syyslukukauden ensimmäisessä kaupungin tason oppilashuoltoryhmän kokouksessa. Suunnittelun keskeisenä välineenä toimivien THL:n kouluterveydenhuollon kyselyn tulokset on tuotu sivistyslautakunnalle 24.3.2022 § 54.

Erityisesti ohjausryhmässä tarkastellaan oppilaiden ja opiskelijoiden poissaolotilastoja sekä kiusaamistapauksia ja niiden selvittelyä. Näihin liittyvät tilastot on raportoitu tiedoksi sivistyslautakunnalle kokouksessa 16.6.2022 § 109. Tilastojen mukaan em. asioissa ei tapahtunut merkittäviä muutoksia suuntaan tai toiseen.

3.3 Riskienhallinnan toimenpiteet

Henkilöstön poissaolot

Sivistystoimialan poissaoloja on seurattu tulosalueittain vähintään kahden kuukauden välein kaupunginjohtajan johtoryhmässä, toimialan johtoryhmässä sekä työterveyshuollon, työsuojelun sekä henkilöstöpalvelun seurantakokouksessa kvartaaleittain. Tämän lisäksi poissaoloja on tarkasteltu tulosalue-esihenkilöiden kanssa. Näiden pohjalta on suunniteltu ja toteutettu erilaisia toimenpiteitä poissaolojen hallinnan osalta. Kokonaisuudessaan toimialan poissaolot ovat kasvaneet 3,6 kalenteripäivää/henkilötyövuosi vastaavaan edellisen vuoden vertailuajankohtaan nähden tehdyistä toimenpiteistä huolimatta. Kasvu on keskittynyt varhaiskasvatuksen, perusopetuksen ja kulttuuritoimen tulosalueille.

Varhaiskasvatus: Poissaolojen määrä on edelleen kasvussa ja ne ovat kasvaneet 6 kalenteripäivää/henkilötyövuosi vastaavaan vuoden 2021 ajankohtaan nähden. Kasvua selittää pitkien poissaolojen lisääntyminen (43 % alkuvuoden 2022 poissaoloista on yli 91 päivää, kun se vastaavana aikana vuonna 2021 oli 17 %). Koronan vaikutukset näkyvät varhaiskasvatuksen tulosalueella, kuitenkin yleisin poissaolon syy oli tuki- ja liikuntaelinpoissaolot. Varhaiskasvatuksen osalta on tehty

erillinen toimenpidesuunnitelma poissaolojen hallintaan saamiseksi. Poissaolot ovat korkeat myös verrattuna valtakunnan keskiarvoon samalla talousalueella. Erilaisia tukitoimia niin yksilö- kuin tulosalueetasolla on käynnissä mm. seuraavasti:

- o Painopiste on ennaltaehkäisevissä toimissa, varhaisen tuen keskustelut ja varhainen puuttuminen ovat aktiivisessa käytössä
- o Varhaiskasvatuksen työyksiköiden toiminta- ja johtamiskulttuuria kehitetään tulevaisuuspainotteisesti, tavoitteena on nostaa asioita esille ja puuttua niihin aktiivisesti
- o Esihenkilöille järjestetään ryhmätyönohjausta
- o Työhyvinvointia kehitetään koulutusta järjestämällä sekä painottamalla työntekijän omaa vastuuta työhyvinvoinnistaan arjen toiminnassa (haetaan KEVAN työelämän kehittämisen määrärahaa)
- o Mielensterveyden tukihankkeessa mukana. Tavoitteena on löytää vaihtoehtoisia keinoja sairauspoissaolojen sijaan.
- o Osasairauspäivärahan ja korvaavaan työn käyttöä lisätään, mutta käyttöä hankaloittaa heikko sijaisten saatavuus. Molemmat vaihtoehdot edellyttävät määrärahavarausta mahdollisten sijaisten palkkaamiseen.
- o Kartoitettu kaikki varhaiskasvatuksen yli 90 pv kestäneet poissaolot työntekijäkohtaisesti työterveyslääkärin ja -hoitajan, varhaiskasvatuspäällikön ja henkilöstöpalveluiden yhteistyönä ja tehty tarvittava toimenpidesuunnitelma.
- o Kaupunki on rekrytoinut vakituista varahenkilöstöä sijaispulan vuoksi, vuonna 2021 kolme työntekijää.

Perusopetus ja lukiokoulutus: Poissaolojen määrä on kasvanut perusopetuksessa edellisen vuoden vertailu-aikaan nähden 5 kalenteripäivää/henkilötyövuosi. Poissaoloja selittää merkittävässä määrin lyhyet alle 10 päivää kestävät poissaolot, jotka muodostavat tulosalueen poissaoloista 62 % alkuvuonna 2022. Pääasiallinen poissaolojen syy on ollut Korona. Perusopetuksessa on otettu käyttöön korvaavan työn toimintamalli, minkä osalta on saatu vähennettyä poissaolojen määrää.

Kulttuuri ja kirjasto: Kirjastotoimen poissaolot kasvoivat 17,1 kalenteripäivää/henkilötyövuosi edellisen vuoden vertailu-aikaan nähden. Tilanne on kartoitettu tulosalueen esihenkilön ja toimialajohtajan kanssa ja tukitoimet on käynnissä. Kasvua selittää pitkien poissaolojen kasvu.

Vapaa-aika: Vapaa-aikapalveluiden poissaolot ovat laskeneet vastaavaan vertailuajankohtaan nähden.

4 TEKNINEN TOIMIALA

4.1 Yleinen osa

1. Säännösten, määräysten ja päätösten noudattaminen

Tekninen johtaja valvoo viranhaltijapäätösten oikeellisuutta jokaisen teknisen lautakunnan listajulkaisun yhteydessä erityisesti päätöksen sisällön ja toimivallan suhteen. Teknisen lautakunnan ja sen alaisten viranhaltijoiden toimintaan ei ole kohdistunut oikeuden määräämiä korvauksia vahingontuottamuksista. Säännöksiä, määräyksiä ja päätöksiä on noudatettu. Kaupunginlakimiestä on käytetty apuna lainmukaisuuden tarkistamisessa tarvittaessa.

Valtuusto päättää kaupungin strategiasta, joka toimii ohjeena valmistelussa ja päätöksenteossa.

Päätöksissä ja määräyksissä on noudatettu hallintosäätöä ja lainsäädäntöä sekä kaupungin muita luottamuselimissä hyväksytyjä ohjeita ja määräyksiä.

Toimialan tiedonohjaussuunnitelma kuvaukset ovat tarvittavilta osin täydennetty ja niitä päivitetään tarpeen vaatiessa. Tiedonhallintavastaavat on nimetty teknisellä toimialalla. Asiakirjat ovat tallennettu ohjeistuksen mukaisesti (Dynasty, Facta).

Tietopyyntöjen antamisesta on tarjottu tietopyyntöjä käsittelevälle henkilökunnalle tarvittavaa koulutusta myös voimassa olevasta lainsäädännöstä ja ohjeistusta vastaamiseen.

Henkilötietoja sisältävien asiakirjojen säilytys ja käsittely on hoidettu rekisterinpitäjän velvollisuuksia noudattaen. Tietosuojasta on tarjottu käytännön koulutusta henkilökunnalle. Uudet ohjelmistohankinnat käydään läpi tietosuojavastaavan ja ATK-palveluiden kanssa.

Pääosa luvista on siirtynyt lupapiste.fi-palveluun, mikä sujuvoittaa palvelua asiakkaiden kannalta. Tiettyjä erityislainsäädännön viranhaltijapäätöksiä tehdään jatkossakin pelkästään Dynastyssa.

2. Strategisten, toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutuminen ja varojen käytön valvonta

Teknisellä toimialalla on tehty talousarviomuutoksia alkuperäiseen talousarvioon.

Käyttötalous:

Logistiikkapalvelut: ylimääräinen indeksikorotus paikallis- ja lähiliikenteen sopimuksiin 111 300 €
Työllisyyspalvelut, maahanmuuttajapalvelut: ukrainalaisten tilapäisen kotouttamisen tuki 500 000 €
Toimitilapalvelut: Jäähalli Oy:n vuokran puolittaminen, tulot - 70 000 €

Investoinnit:

Sivistystoimen rakennukset, Punkasalmen koulu: peruskorjaus ja laajennus lisämääräraha 1 200 000 €

Toimitilapalvelujen rakennukset, korjausvelkakohteet: katteeksi Talvisalon tekonurmikentän maton vaihtamiseen - 25 000 €

Savonlinnan Vesi, talousveden tuotanto: Kulennoisharjun pohjavedenkäsittelylaitoksen rakennusurakkaan lisämääräraha 500 000 €

Henkilöstön vähentämissuunnitelma on edennyt suunnitellun mukaisesti (YT-neuvottelun tulos 2019, TA-suunnitelma 2022 - 2025). Teknisen toimialan henkilöstöressurit ja tarve ovat riippuvaisia ylläpidettävästä palveluverkosta, joten henkilöstövähennykset eivät kohdistuneet esim. ruokalaja siivouspalveluihin, mikä on työvoimaintensiivisin yksikkö teknisellä toimialalla.

Savonlinnan kaupunki hyväksyttiin työllisyyden kuntakokeiluun 2021 - 2023. Kaupunki on antanut lausunnon lakiuudistuksesta julkisten työvoima- ja yrityspalveluiden uudelleen järjestämisestä koskien mm. järjestämisvastuita ja rahoitusta vuodesta 2024 alkaen. TE24 valmistelutyö on käynnistynyt, ja valmistelutyö työvoimapalvelualueen saamiseksi Savonlinnan seudulle yhteistyössä ympäristökuntien kanssa. Vastuut mm. kuntouttavan työtoiminnan osalta siirtyvät HYTE-alueelle vuoden 2023 alusta lähtien. Tarkkaa henkilöstömäärää ei vielä voida sanoa.

Ympäristöterveydenhuolto siirtyy vastuukuntamallilla (Savonlinnan, Enonkoski, Juva, Puumala, Sulkava, Rantasalmi) vuoden 2023 alusta tekniselle toimialalle sisältäen terveystalouden johtajan sekä eläinlääkinnän ja terveystalouden henkilöstön, vähän yli 20 htv:tä. Samalla perustetaan jäsenkuntien ympäristöterveydenhuoltojaosto (rakennus- ja ympäristölautakunnan jaosto).

3. Kaupunginvaltuuston asettamien toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen ja valtuustoaloitteiden käsittely kuntalain mukaisessa aikataulussa

Tavoitteiden toteutumista raportoidaan tulos- ja tavoitekorteilla puolivuositain. Lautakuntaa tiedotetaan, jos kesken vuotta tulee oleellisia muutoksia.

Kehityskeskusteluissa on käyty läpi toimialajohtajien ja tulosyksiköiden päälliköiden kanssa toiminnan tavoitteet. Tavoitteet ohjaavat myös muun henkilöstön toimintaa tulosyksiköissä. Kehityskeskusteluiden toteutumista seurataan henkilöstöhallinnossa, ja tekniselle toimialalle raportoidaan toteutumasta. Tulosyksiköt ratkaisevat itse vuosittaisen aikataulun kehityskeskusteluiden pitämiselle.

Valtuusto- ja kuntalaisaloitteiden sekä kumppanuuspöydissä aloitteen tehneille on pyritty tiedottamaan asian käsittelytilanteesta ja aikataulusta. Kaikkiin valtuusto- ja kuntalaisaloitteisiin sekä kumppanuuspöytien aloitteisiin on pyritty vastamaan viimeistään valtuuston kevään kokoukseen mennessä. Osa aloitteista ovat laajoja tai edellyttävät vastausta eri tulosalueilta tai käsittelyä lautakunnassa tai asiantuntija/konsulttiselvityksiä, jolloin käsittelyaika voi olla pidempi. Aloitteet, mitkä edellyttävät taloudellisia tai henkilöresursseja voivat olla myös riippuvaisia kaupungin budjettikäsittelystä. Lisäksi on ohjeistettu, että jatkossa suorat sähköpostivastaukset asiakkaille myös diarioidaan (toimitetaan kirjaamoon), jolloin niistä välittyy tieto keskushallintoon asian seuraamiseksi.

Keskushallinto on tehnyt päätöksen ottaa käyttöön kuntalaisaloite.fi -palvelu, jolloin myös teknisen toimialan vastauksia aloitteisiin on helpompi jatkossa seurata.

4. Riskienhallinnan järjestäminen

Vuosittainen riskiarviointi tulosyksiköittäin on tehty vakuutusyhtiön mallin mukaisesti Targetor Pro -järjestelmässä olevan riskienhallintatyökalun avulla sekä tarkennettu riskikuvausta. Riskien hallintaa tehdään toimintayksiköissä jatkuvasti osana päivittäistä työtä.

Tietosuoja- ja tietoturvan riski- ja poikkeamailmoitusten tekeminen on ohjeistettu tietoturva@savonlinna.fi -sähköpostiosoitteeseen (tietosuojavastaava ja tietohallintopäällikkö seuraavat).

5. Omaisuuden hankinnan, luovutuksen ja hoidon valvonta

Kaupungin hankintaohjetta on noudatettu hyvin sekä ohjetta on päivitetty tarvittaessa. Tässä ei ole teknisellä toimialalla havaittu puutteita.

Hankintayksikköä hyödynnetään erityisesti kynnsarvot ylittävissä hankinnoissa. Hankintoihin liittyviä neuvoja kysytään aktiivisesti. Hankintayksikkö on kilpailuttanut puite- ja vuosisopimustoimittajat.

Kynnsarvon alittavissa hankinnoissa pyydetään useammalta kuin yhdeltä toimittajalta tarjoukset tuotteesta/palvelusta. Valintaprosessin jälkeen on kaikille tarjoajille ilmoitettu hankinnan lopputuloksesta ja voittaneen tarjoajan kanssa tehdään sopimus joko sähköpostilla tai paperilla. Suuremmissa yksittäisissä hankinnoissa myös vuosisopimustoimittajilta pyydetään etukäteen hinta-arvio.

Teknisellä toimialalla on noudatettu puite- ja vuosisopimuksia niiltä osin kuin se on ollut mahdollista. Toimialalla on myös toimintoja, joissa tarvittavia tuotteita ja palveluita ei ole mahdollista saada kilpailutettujen toimittajien valikoimista. Paljon käytetyt tuoteriikot (esim. rakentamisen ja kunnossapidon tarvikkeet, elintarvikkeet) hankitaan pääsääntöisesti kilpailutetuilta toimittajilta.

Käyttöomaisuuden inventaario on teknisellä toimialalla tehty kh 24.11.2009 § 548 ohjeen mukaisesti kerran vuodessa sekä toimitettu tiedot taloushallintoon.

6. Sopimustoiminta

Sopimukset ovat Cludiassa pääsääntöisesti ajantasaiset, riippuen sopimuksen valmistelutilanteesta. Tilan seuranta perustuu Cludia-sopimushallinnan tehtävä- ja merkkipaaluilmoituksiin. Tilajavastuut otetaan huomioon hankinnoissa (esim. toimitilapalvelussa huolehdittu Haahtela-järjestelmän kautta). Pääosalla kaupungin yhteistyötahoista on käytössä vastuugroup.fi-palvelu, mikä on helpottanut seurantaa. Lisäksi YTJ-yrityshausta on saatavilla yritysten, yhteisöjen ja säätiöiden tietoja.

7. Laskujen oikeellisuuden valvonta

Ostolaskut käsitellään asianmukaisesti. Asiatarkastajat, jotka tiliöivät laskuja, joissa eivät itse ole olleet mukana tavarain/palvelun hankinnassa, varmistavat laskun oikeellisuuden hankinnasta tietävältä. Laskuja käydään läpi joka kuukausi arvonlisäverotilityksen yhteydessä. Tavaroiden hankkijoita on ohjeistettu ilmoittamaan jo ostotilanteessa tarkat tiedot, esim. kustannuspaikka, jonne lasku kohdistuu.

Laskujen tarkastukseen, hyväksyntään ja sijaistukseen on kiinnitetty enemmän huomiota, jotta viivästyskuluja ei tulisi.

Omaavontaa tehdään säännöllisesti tulosalueilla/yksiköissä. Tarvittaessa tehdään omaavonnan raportointia, minkä tulokset säilytetään ohjeistuksen mukaisesti tulosalueilla/tulosityksiköissä. Mikäli näissä havaittaisiin merkittäviä puutteita, niistä ilmoitettaisiin eteenpäin, muuten korjaustoimenpiteet tehdään suoraan tulosalueilla/työyksiköissä.

8. Edellä mainittujen lisäksi toimialojen tulee raportoida myös kaikista sellaisista asioista, joilla voi olla merkitystä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimivuutta arvioitaessa.

Henkilöstön hyvinvointia ja työssä aiheutuvia riskejä seurataan sekä pyritään ennakoimaan työhyvinvointiin liittyviä seikkoja henkilöstöhallinnon ohjeistuksen mukaisesti.

Tulosalueilla/tulosityksiköissä on säännölliset viikkopalaverit, joissa ajankohtaiset asiat ja ongelmatilanteet käydään läpi. Työmaalla ohjeistus on henkilökohtaista. Käytännön töissä seuranta on siten jatkuvaa.

-Asiakaspalautejärjestelmän hankinta on työn alla yhteistyössä ATK-palveluiden kanssa, mutta sitä ei ole saatu vielä järjestettyä tietosuoja-asioiden ja resurssivajauksen vuoksi. Suurin osa palautteesta tulee kunnossapidosta, joten palautejärjestelmästä olisi hyötyä toimenpiteiden kohdentamisessa akuutteihin korjauksiin. Usein palautteet koskevat samoja kohteita.

-Parhailaan selvitetään paikkatietopalveluissa kaupungin kartta- ja suunnitteluohjelmien vaihtamista yhteistyössä ATK-palveluiden kanssa.

Teknisellä toimialalla on tehty korjausvelkaselvityksiä aiemmin koskien vesihuoltoa ja katuvaloja, joiden saneeraustoimenpiteitä on voitu selvitysten pohjalta priorisoida sekä pyritty vaikuttamaan korjausvelkaan määrärahan puitteissa.

-Päällystettyjen katujen osalta korjausvelkaselvitykset ja kevyen liikenteen väylien selvitykset on myös tehty. Näiden selvitysten pohjalta korjausvelka ja määrärahojen tarve voidaan tarkemmin arvioida sekä priorisoida kohteet.

Riskejä on havaittu siltojen kuntotarkistuksissa, minkä vuoksi näiden siltojen korjaukset ovat osin käynnissä ja esitetään määrärahaa korjauksiin myös vuoden 2023 kaupungin talousarvioon.

Kaupungilla on kaatopaikkojen kunnossapitovastuita. Tarkkailua tehdään ympäristölupapäätösten mukaisesti. Punkaharjun vanhan kaatopaikan sulkeminen on käynnissä.

Viheralueiden hoidossa on ollut resurssivajasta kesällä 2022, kausityövoimaa ei ole saatu edelleenkään riittävästi. Hoitotasoa on jouduttu rajoittamaan sekä priorisoimaan ja rajaamaan hoitoalueet ensisijaisesti keskusta-alueelle. Määräaikaisten työntekijöiden tarve otetaan esille talousarviovalmistelussa.

Teknisellä toimialalla valtakunnallisella soteuudistuksella voi olla kustannusvaikutusta. Tilannetta seurataan aktiivisesti.

4.2 Erityinen osa

Seuraavien nimettyjen erityisten tarkastettavien kohteiden lisäksi toimialoilla tehdään myös pienempiä tarkastuksia pistokoemaisesti. Näissä ei ole havaittu merkittäviä puutteita. Tieto tarkastuksista säilytetään toimialoilla ja samalla tehdään tarvittavat korjaustoimenpiteet.

Pienhankintojen kilpailutusjärjestelmän käyttöönotto

Pienhankintojen sähköisen järjestelmän käyttöönotto ei ole vielä toteutunut. Poikkeuksellinen maailmantilanne on kuormittanut merkittävästi hankintapalvelujen resursseja mm. lukuisten, ennakoimattomien sopimus- ja hinnanmuutosesitysten käsittelyn ja pakotteisiin liittyvien lisäselvitysten osalta.

Nuorten kesätyösetelien menekki ja yritysten kiinnostus palkkaukseen

Rahaa varattiin 100 kesätyöseteliin. 74 nuorta haki seteliä, ja kaikille seteli myönnettiin. Yrityksissä oli kiinnostusta palkata nuoria.

4.3 Riskienhallinnan toimenpiteet

Strategisen yleiskaavan valmistelu kaavaehdotukseksi

Savonlinnan keskustaajaman strategisen yleiskaavan karttoja on siirretty paikkatieto-ohjelmiin, ennakoiden mahdollista MRL digitalisaatiomuutosta. Kaavakarttaa täydentävät lisäksi useat teemakartat. Kun tämä kartta-aineisto valmistuu, kaavaehdotus voidaan laittaa nähtäville syksyllä 2022.

Punkasalmen koulun rakennuttaminen; aikataulu ja kustannuseuranta

Punkasalmen koulun hankinnan kilpailuttaminen on tehty hankintalain mukaisesti. Kohteentoteuttaminen on toistaiseksi edennyt aikataulun mukaisesti, paitsi katualueen korjaukset infrapuoli pääsee toteuttamaan vasta vuonna 2023 (kilpailutuksessa katu-urakan hinta ylitti talousarvioon varatut varat ja hanke kilpailutetaan uudestaan). Koulurakennuksen osalla haasteiksi on tullut rakenteiden purkamisessa esiin tulleet haitta-aineet ja että vanhoissa rakenteissa mm. esiin tullut lattian maantäytön painuminen, joka tulee korjata. Kohteessa oli tehty laaja kuntotutkimus ennen hankkeen kilpailuttamista, mutta nyt esiin tulleet vauriot ja haitta-aineet eivät tulleet esiin tutkimuksessa. Ko. lisätöistä on tulossa lisäkuluja, osaan on jo varauduttu lisä- ja muutostyövarauksella budjettiin, mutta silti on riskinä, että tarvitaan lisämäärärahaa.